

vorst te aanschouwen. Ook de bijna zeventigjarige Jean Charles, die zo zoetjes aan Johann Karl was geworden, bleef dan niet thuis. In 1765 achterhaalt hem daarbij het noodlot: tijdens de revue treft hem een beroerte, welke hem dwingt zijn laatste vijf levensjaren verlamd op zijn kamer door te brengen. Op 14 maart 1770 sterft hij aan ouderdomszwakte. Zijn treffende overlijdensacte is ingeschreven in de registers van de Duitse Gereformeerde gemeente, zodat het proces van zijn germanisering ver voortgeschreden was. In 1810 zijn de Franse en Duitse Gereformeerde gemeenten te Stargard trouwens reeds verenigd.

De Brodier's te Stargard zijn dus op alle manieren uit de annalen der Hugenoten verdwenen. Hun kerk loste zich op en de familie stierf daar in de mannelijke lijn uit. De enige zoon, die het geslacht voortzette, was de op 24 januari 1724 geboren André Mathieu Frédéric, wiens doopvaders hierboven in herinnering werden gebracht. Zijn moeder heeft hij in zijn jeugd verloren, daar zijn vader reeds in 1734 bij een andere vrouw een kind kreeg. De krachtige en edele persoonlijkheid van die vader heeft wel zeker het stempel gedrukt op het karakter en de aard van de jonge Mathieu, die in zijn leven een niet minder voortreffelijke indruk op zijn omgeving heeft gemaakt. Ook voor hem is blijkbaar met overleg een vak uitgezocht. De toenemende welvaart in het oosten van Pruisen na het einde van de wilde oorlogen van Karel XII zal wel één van de overwegingen zijn geweest om hem het goud- en zilversmeden te laten leren. Het was niet meer nodig de vijftienjarige jongen daarvoor helemaal naar Berlijn te zenden. De nederlaag van Zweden had Pruisisch-Pommeren in 1720 zijn natuurlijke hoofdstad Stettin teruggegeven. Daar heeft hij van 22 juni 1739 tot 28 juni 1747 zijn leertijd doorgebracht en een getuigschrift verkregen.¹⁾ Daar hij niet, gelijk zijn vader, het ongeluk had reeds jong vaderloos te worden, heeft hij deze leertijd zonder zorg door „Wanderjahre” kunnen laten volgen. Volgens een certificaat van het consistorium der Gereformeerde Kerk te Parijs woonde hij daar op 2 mei 1749. Doch op 11 november 1750 vinden wij hem reeds te Londen, de geboortestad zijns vaders, waar hij dan huwt

1) Inlichtingen omtrent de „voorgeschiedenis” van Mathieu Brodier dank ik aan wijlen de heer G. Plate jr. te Hilversum, die mij gegevens verschafte uit de levensaantekeningen van zijn overgrootvader F. L. H. Plate (1767-1836), schoonzoon van Mathieu Brodier.